

UCHWAŁA NR 230/XXX/23
RADY GMINY BOGUTY-PIANKI
z dnia 5 stycznia 2023 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559, 583, 1005, 1079 i 1561) oraz art. 176 pkt 1 i art 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447, 1700 i 2140) Rada Gminy uchwala, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2023-2025, stanowiący załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

Przewodniczący Rady
Grzegorz Tymiański

Załącznik
do uchwały Nr 230/XXX/23
z dnia 5 stycznia 2023 r.

Gminny Program Wspierania Rodziny
w Gminie Boguty-Pianki
na lata 2023-2025

1. WPROWADZENIE

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogutach-Piankach przedstawia kolejny Program z zakresu wspierania rodziny na lata 2023–2025, oparty na kontynuacji, rozwijaniu i doskonaleniu zadań ustawowych. Opracowanie zawiera strategiczne cele i kierunki działań wynikające z diagnozy potrzeb i problemów rodzin borykających się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi, a także możliwości środowiskowe czyli zasoby gminy. Gminny Program Wspierania Rodziny przewiduje współdziałanie wielu podmiotów, zarówno sfery rządowej jak i pozarządowej, powołanych do pomocy rodzinie. Nadrzędną rolę przy realizacji wytyczonych zadań pełni Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogutach-Piankach, będący dysponentem bazy specjalistów przygotowanych do pracy z rodziną, a także finansujący wiele zadań z zakresu polityki prorodzinnej. Z uwagi na fakt, iż ustawa przewiduje trzyletni horyzont czasowy, działania programowe są tak opracowane, aby osiągać cele w ustawowym czasie.

2. DIAGNOZA SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNA LOKALNEGO ŚRODOWISKA

Tworzenie optymalnych warunków dla rozwoju rodziny to zadanie nie tylko dla służb pomocy społecznej, ale również wyzwanie dla lokalnego samorządu, instytucji rządowych i organizacji pozarządowych. Zasadnym zatem było, aby przystępując do opracowania Programu, zapoznać się z sytuacją demograficzno-społeczną gminy.

Tabela 1. Stan ludności Gminy Boguty-Pianki w latach 2019-2021

Wyszczególnienie	Rok 2019	Rok 2020	2021
Mieszkańcy ogółem	2624	2605	2564
w tym			
kobiety	1260	1268	1250
mężczyźni	1364	1337	1314

Przedstawione dane statystyczne wskazują, że w ostatnich latach sytuacja demograficzna przedstawia tendencję zniżkową (zmniejsza się liczba mieszkańców gminy Boguty-Pianki).

2.1. POMOC UDZIELANA RODZINOM

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. z 2021 r. poz. 2268, 1296, 1981, 2270, z 2022 r. poz. 1, 66, 1079, 1692, 1700, 1967, 2127 i 2140) rodzinę stanowią osoby spokrewnione lub niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące. Gminny program wspierania rodziny skupia się głównie na wzmacnianiu roli i funkcji rodziny poprzez świadczenie usług i pomocy w rozwiązywaniu bieżących problemów. Trudne sytuacje życiowe środowisk rodzinnych wynikają z konkretnych przyczyn. W rodzinach objętych pomocą ośrodka, na ogół powodów sytuacji kryzysowej jest zazwyczaj kilka, co ilustruje poniższa tabela.

Diagnoza lokalna dotycząca dysfunkcyjności rodzin w zakresie pełnienia funkcji opiekuńczej i wychowawczej została dokonana w oparciu o dane Ośrodka Pomocy Społecznej w Bogutach-Piankach wg stanu na dzień 31.12.2021r.

Tabela nr 2 Dane o korzystających z pomocy społecznej w gminie Boguty-Pianki w latach 2019-2021

Wyszczególnienie	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną			
Liczba osób którym udzielono pomocy w wsparcia OGÓŁEM	39	42	31
Liczba osób którym przyznano świadczenie pieniężne	20	37	23
Liczba świadczeń niepieniężnych	19	18	10
Liczba rodzin ogółem	27	22	19
Liczba osób w rodzinach	83	70	55
Liczba rodzin którym udzielono pomocy w postaci pracy socjalnej	43	45	29
W tym wyłącznie w postaci pracy socjalnej	20	29	17
Główne powody przyznania pomocy i wsparcia			
UBÓSTWO			
Liczba rodzin ogółem	16	13	10
Liczba osób ogółem w rodzinie	61	46	31
BEZROBOCIE			

Liczba rodzin ogółem	5	8	5
Liczba osób ogółem w rodzinie	17	26	13
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ			
Liczba rodzin ogółem	11	6	7
Liczba osób ogółem w rodzinie	29	10	16
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA			
Liczba rodzin ogółem	5	5	3
Liczba osób ogółem w rodzinie	13	12	5
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIU GOSPODARSTWA DOMOWEGO			
Liczba rodzin ogółem	1	2	4
Liczba osób ogółem w rodzinie	8	16	27
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA			
Liczba rodzin ogółem	7	6	0
Liczba osób ogółem w rodzinie	41	33	0
ALKOHOLIZM			
Liczba rodzin ogółem	0	0	0
Liczba osób ogółem w rodzinie	0	0	0
OPUSZCZENIE ZAKŁADU KARNEGO			
Liczba rodzin ogółem	0	0	1
Liczba osób ogółem w rodzinie	0	0	1
PRZEMOC W RODZINIE			
Liczba rodzin ogółem	2	2	0
Liczba osób ogółem w rodzinie	14	13	0
BEZDOMNOŚĆ			
Liczba rodzin ogółem	0	0	1
Liczba osób ogółem w rodzinie	0	0	1
ZDARZENIE LOSOWE/KLĘSKA ŻYWIOŁOWA-EKOLOGICZNA			
Liczba rodzin ogółem	0	1	
Liczba osób ogółem w rodzinie	0	1	6

Źródło danych: Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogutach-Piankach

Z danych Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że głównym powodem przyznawania świadczeń było ubóstwo i niepełnosprawność. Kolejnymi najczęściej występującymi powodami udzielania pomocy było bezrobocie oraz długotrwała i ciężka choroba.

Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych zdiagnozowano u 4 rodzin o liczbie osób w rodzinie 27.

Z danych Zespołu Interdyscyplinarnego w 2021 r. wynika, że w 2 rodzinach w których wychowywane są niepełnoletnie dzieci prowadzono procedurę „Niebieskiej Karty”.

Dodatkowymi formami pomocy dla rodzin są również świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, stypendia szkolne oraz możliwość skorzystania z Ogólnopolskiej Karty Dużej Rodziny.

2.3. ZASOBY INSTYTUCJONALNE DZIAŁAJĄCE W OBSZARZE WSPIERANIA RODZIN NA TERENIE GMINY BOGUTY-PIANKI

W strukturach lokalnych działa:

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Bogutach-Piankach,
- Zespół Interdyscyplinarny w Bogutach -Piankach,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Bogutach-Piankach,
- Przychodnia Lekarza Rodzinnego "Twoje Zdrowie" w Bogutach-Piankach,
- Szkoła Podstawowa im. Ojca Świętego Jana Pawła II w Bogutach-Piankach,
- Szkoła Podstawowa w Tymiankach - Buciach,
- Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Bogutach-Piankach,
- Gminna Biblioteka Publiczna w Bogutach-Piankach,
- Stowarzyszenie „Towarzystwo – Nasze Boguty”,
- Parafia rzymskokatolicka w Bogutach-Piankach.

2.4. INSTYTUCJE UDZIELAJĄCE WSPARCIA RODZINIE POZA GMINĄ

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ostrowi Mazowieckiej,
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Starym Lubiejewie,
- Poradnia Leczenia Uzależnień i Współuzależnień od Alkoholu w Ostrowi Mazowieckiej,
- Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna w Ostrowi Mazowieckiej,
- Komenda Powiatowa Policji w Ostrowi Mazowieckiej,

- Sąd Rejonowy – Wydział Rodzinny i Nieletnich w Ostrowi Mazowieckiej (kuratorzy społeczni i zawodowi).

Wszystkie wymienione wyżej instytucje i organizacje współpracują ze sobą, powiadamiając się wzajemnie o problemach w rodzinie i podejmują wspólne działania.

3. ADRESACI PROGRAMU

Adresatami programu są w szczególności:

- rodziny, w tym niewydolne wychowawczo, niezaradne życiowo,
- rodziny żyjące w ubóstwie, w tym dotknięte bezrobociem,
- rodziny dotknięte przemocą,
- dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym,
- rodziny z problemem długotrwałej choroby i niepełnosprawności.

Program skierowany jest przede wszystkim do wszystkich rodzin wychowujących dzieci na terenie Gminy Boguty-Pianki, w szczególności tych przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej oraz zagrożonych umieszczeniem dzieci w pieczy zastępczej. Program adresowany jest również do rodzin, którym Sąd ograniczył władzę rodzicielską lub które zostały pozbawione władzy rodzicielskiej, a także tych których dzieci przebywają już w pieczy zastępczej. Jego realizacja polegać będzie na zasadach współdziałania w koalicji z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny. Dzięki wspólnie podejmowanym działaniom dopracowane zostaną odpowiednie warunki i możliwości do wszechstronnej i skutecznej pomocy rodzinie.

4. CEL GŁÓWNY I CELE SZCZEGÓŁOWE

CEL GŁÓWNY:

Pomoc rodzinom zagrożonym wykluczeniem społecznym przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1) Diagnoza środowiska rodzinnego:

- a) rozpoznawanie sytuacji rodzin w Gminie;
- b) analiza i przyczyny kryzysu problemów w rodzinie;

2) Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny:

- a) zapewnienie pomocy materialnej rodzinom wymagającym wsparcia;

- b) realizacja „Programu posiłek w szkole i w domu”;
- c) pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów „Stypendia szkolne”;
- d) realizacja rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (Karta Dużej Rodziny);

3) Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom biologicznym, aby mogły pełnić właściwie funkcje opiekuńczo –wychowawcze:

- a) pomoc w dostępie rodzinom przeżywających trudności do konsultacji specjalistycznych:
 - Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej,
 - Poradni Uzależnień i Współuzależnień od Alkoholu itp.,
- b) wspieranie kobiet w ciąży i rodzin zgodnie z ustawą z 4 listopada 2016r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2020 r. poz. 1329, z 2022r. poz. 2140)
- d) zapewnienie pomocy w formie wsparcia asystenta rodziny dla rodzin z problemami opiekuńczo – wychowawczymi;
- e) rozwijanie interdyscyplinarnego podejścia do rozwiązywania problemów rodzin;

4) Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej:

- a) współpraca z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej;
- b) udział w spotkaniach zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej;
- c) interdyscyplinarne działania zapobiegające umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, w tym pomoc: socjalna, poradnictwo prawne, rodzinne, itp.;

5) Zapobieganie powstawania sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących, w szczególności poprzez:

- a) współpracę z przedstawicielami poszczególnych instytucji poprzez monitorowanie rodzin zagrożonych dysfunkcjami w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych;
- b) doskonalenie umiejętności zawodowych pracowników socjalnych, asystentów rodzin poprzez udział w szkoleniach, warsztatach oraz konferencjach;
- c) profilaktykę i edukację rodzin;

5. REALIZACJA PROGRAMU

Realizacja programu odbywać się będzie na zasadach współpracy z partnerami wyszczególnionymi w programie. Zadania będą realizowane w sposób ciągły i systematyczny w ramach czasowych objętych programem tj. w latach 2023-2025

Lp.	Nazwa zadania	Okres realizacji	Realizator	Źródło finansowania
1.	Monitorowanie sytuacji	2023-2025	OPS,	Środki własne

	rodzin z problemem bezradności opiekuńczo – wychowawczych		Placówki oświatowe	
2.	Pomoc finansowa dla rodzin z problemem ubóstwa	2023-2025	OPS	Środki własne, dotacje
3.	Pomoc materialna o charakterze socjalnym dla uczniów „Stypendia szkolne”	2023-2025	OPS, Placówki oświatowe	Środki własne, dotacja
4.	Realizacja „Programu posiłek w szkole i w domu”	2023	OPS	Środki własne, dotacja
5.	Wsparcie asystenta rodziny dla rodzin niewydolnych wychowawczo	2023-2025	OPS	Środki własne, dotacja
6.	Wsparcie kobiet w ciąży i rodzin zgodnie z ustawą z 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”	2023-2025	OPS	Środki własne, dotacja
7.	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne w tym: pomoc psychologiczna, pedagogiczna i prawna	2023-2025	OPS, Urząd Gminy, PCPR, placówki oświatowe	Środki własne
8.	Współpraca podmiotów podejmujących działania na rzecz rodziny	2023-2025	OPS, Policja, Kuratorzy sądowi	Środki własne, dotacje
9.	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo – wychowawczej, rodzinnym domu dziecka, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym	2023-2025	Urząd Gminy, OPS	Środki własne, dotacje
10.	Organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	2023-2025	GKRPA, PCPR, OPS	Środki własne, dotacja
11.	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodzin zagrożonych kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	2023-2025	OPS, GKRPA, Policja, Zespół Interdyscyplinarny, placówki oświatowe, placówki zdrowotne	Środki własne

6. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2023-2025 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Boguty-Pianki, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

7. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się sprawami rodziny. Monitoring będzie polegał na pozyskiwaniu informacji i danych od podmiotów realizujących poszczególne zadania, co umożliwi wgląd w zakres podejmowanych działań, ich analizę oraz ocenę skuteczności. Na podstawie art. 179 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w terminie do 31 marca każdego roku przedkłada się Radzie Gminy Boguty-Pianki roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją tych zadań. Analiza i ocena zebranych informacji pozwoli na planowanie dalszych działań oraz doskonalenie działań dotychczas ustalonych. Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Boguty-Pianki na lata 2023-2025 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin z dziećmi. Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, a samej rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Tylko w takich okolicznościach można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

Przewodniczący Rady

Grzegorz Tymiński